

Egz. archiwalny IBI

7
D

N-141
DUPLIKAT

Matuszowski

mu zostawiły dziedzinę w smutney myśli, że Oyciec jego był bogaty - - - - - Ale pozwól mi jeszcze niektóre uczynić uwagi, które mi się cisną łożę człowieka umierającego w zbrodniach, nie ustępuje w okropności swojej tylko straszney przepaści owej, do której est przeprawą. One wystawia nam piekło w tym wszystkim, cokolwiek człowiek na ziemi widzieć może, y ktokolwiek patrzył na to, powinien odtąd więcej mieć iak wiare, bo już własnymi widział oczami, po części to, czemu wierzył. Czyliż myślisz sobie, że nie otaczają umierającego, ani pożerające płomienie, ani dręczące iedze? Ach! nie wiesz, co pełne trwogi myśli wyobrażenia wystawiają na ten czas oczóm naszym, ani co serce winowaycy czuć może.

O Boże, iaka okropność, iaki strach skupiony na ten moment, człowiek na ten czas jest łupem dwóch naywiększych Nieprzyjaciół duszy y ciała, Bolesci y Zbrodni,

ZBIOR WIERSZY I BAIEK

Przełożonych
z różnych Autorów obcych.

*Dla powszechny zabawy
Powtornie Wydrukowane.*

INSTITUT
BADAŃ LITERACKICH PAN
BIBLIOTEKA
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72
Tel. 26-68-63

Zapozwoleniem zwierzchności

W LUBLINIE 1810.

Nakładem K. Szczeptańskiego.

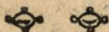
3884

<http://rcin.org.pl>

J. M. PANSTU

L. i T. de Lafontaine.

Z Acny mężu który się drugim stworcą
staiesz,

Gdy setnym ślepym widok, stracony
nadaesz, (*)

J co z sercem ślachtetnym, dobrym i cno-
tliwym,

Niezlicznym codzien bywasz wsparciem
nieszczęśliwym,

I*

(*) Któż niezna tego sławnego okulistę.

J ty także ślachtetna, nayzacnieysza żono,
Co jesteś dla twych dziątek matką ulu-
bioną;

Wy szacowni, których dom nadewszysko
cenię,

Chciey i przyiąć łaskawie, krótkie me
życzenie:

Oby wam parki długą nitkę użyczyły,
Corki wasze pociechą, starości wam były.
Byście swóy wiek pędzili w zdrowiu i
słodyczy;

To wam z szcerego serca, *Matuszewska*
życzy.

PRZEDMOWA.

Szłę cię w świat, książeczko mała,
Byś sobie przyiaźn ziednała;
Jeszcześ młoda, niedołęzna,
Bądź więc skromna, oraz mężna.
Gdy cię nierostropny zgani,
Niech cię to wcale nie rani;
Wszak to zwyczajne przypadki.
Rzeknie mądry; wiersz niegładki;
Powiedz żeś me pierwsze dziecie,
Jżem nie dawno na świecie;
A skoro się o tym dowie,
Przebaczam ci, chętnie powie;
Może który cię poprawi,
O bywają tak łaskawi

O

Opiekuni każdej sztuki,
Przymiego wdzięcznie nauki.
Nie chejey zbyt wysoko lecieć,
Jnad fiostry swoje sweić,
Pomniey żeś tego niegodna,
Wszakżeś moa pierworodna;
Niezapomniey moje słowa
Luba Córko, idź, bądź zdrowa.

A P R O P O S,

Jeśli w tobie xiążko mała,
Znajdzie Pukliczność wspaniała,
Jakiebądź upodobanie,
W rok brat obok ciebie stanie.

DO CZYTELNIKA.

Sądz jak ja, Czytelniku, wiersze te
oddzielne.

Mówię że nie najgorsze, nie są nieśmier-
telne;

Nie żądam by te fraszki, imię me wsła-
wiły,

Dość mi na tym gdy powiesz, że cię za-
bawiły.

Nota.

Niektóre fraszki pod tym znakiem, †
są oryginalne, inne zaś pod tym Δ, są z
prozaicznych anekdotów przerobione.

WIERSZE I BAIKI

DO MOICH RODZICOW. *

Wy kochani ktorzyście to życie mi dali,
Wy, coście mnie w mym młodym wieku
piaftowali;

Wy którzyście me ferce na dobro kształ-
cili,

Wy nakoniec, coście mnie dobrze żyć
uczyli;

Czymże, zacni powiedzeie, czymże wam
okaże,

Jak te wasze starania wielce sobie wazę?
Niestety, czyż to zdołam? To mnie
wskroś porusza,

Ze srogi los na słowach przeftać mnie
przymusza,

Tak

Tak: los niezmierny. Kiedyż dzieci takie
żyły.

Któreby się Rodzicom, w części wywdzię-
czyły?

Pragnąłbym wam coś życzyć; liczba słów
za mała,

Ażebym należycie, co czuję wydała.

Bóg niech pomyslnym zdrowiem lata
wasze sładzi,

A jedną radość, niechay zawsze drugą
rodzi.

Byście żadney na swiecie nieznali go-
ryczy,

To wam z czułej wdzięczności, syn wasz
szczery życzy.

< K R E T.

Zawsze jestem pustelnikiem.
Nie rozmawiam nigdy z nikim,
W czarnej się noszę żałobie,
Za pokutę mieszkam w grobie.
Moje codzienne potrawy
Są korzanki z lichey trawy.

< MIECH KOWALSKI.

Gdy prożnuje, jestem chudy,
W pracy odnę się jak dudy,
Skoro zabruknie roboty,
Znowu wpadam w me suchoty.

< WOREK I PIENIĄDZE.

Dobrze mi się wszystko darzy;
Kiedy jestem pełen twarzy,
Każdy lubi, każdy ceni,
Miło mnie chowa w kieszeni,
Jak zapadne na suchoty,
Znikną te wszystkie pieśzcoty.

< W I A T R.

Niemam ciała ani duszy,
Ma natura wilgoć suszy,
A iak zagram na mym f'ecie,
Wszystko się rusza na świec.e.

< MŁYN WIETRZNY.

Gdy pomyślny wiatr zawieie,
Człek kładzie wó mnie nadzieie,
Chleb mi dając, śmiało prawi,
Ziem to, co on na pol strawi.

< ZOŁĄDEK CZŁOWIEKA.

Coż to za Pan? co poddany,
Nań pracuie na przemiany,
A on sam zawsze prożnuie,
Iednak dobry rząd sprawuie.
Gdy uchybią mu posługi.

Ginają wraz z panem i sługi.

Dzie-

< M A P P A.

Dziedzicę świata całego państwa,
Nic się nieschroni mego poddaństwa,
Pytasz mię: iak e mam za to dary?
Nic więcej, tylko same rozmiary.

< R O Z U M.

Droższy iestem nizli złoto,
Nie zrównam się tylko z cnotą,
Dobrym i złym bywać moge,
Nieść lub radość albo trwozę.

< W O D A I L U D.

Szczęście i życie fałszem nas poi;
Ten co umykał iak wryty stoi,
A ten co pod nim szybko uchodzi,
Tysiąc nie statku uwag przywodzi.

DIO-

< DIOGENES.

Diogenes o swéy swiecy,
Szedł w Atenach po ulicy,
Mówiąc że człowieka szuka,
J do drzwi świątyni szuka.
Sługa Bogów w pyszney szacie,
Staię, pyta: co cheesz bracie?
Day mi iaki pieniądz mały,
Bym posilił wiek zgrzybiały.
Błogosławieństwo ci daię,
Rzekł xiądz; niech ci na tym staię.
Odpowiedzi iuż nie czeka,
Drzwi zamyka i ucieka.
Jdzie siwy mędrzec daley,
Widzi kupca który chwali
Damie piękne swe towary.
Staię przy niey żebrak stary,
Prosi o iaką iałmużnę,
J tu proźby iego próżne.

Towar

Towar drogi kupić może,
Jemu mówi: szczęśé ci Boże!
Lizie za pomocą kiia.
Daley; właśnie xiąże miia;
Diogenes gdy go zoczył,
Ciasną drogę mu zaskoczył:
Słuchay xiąże litościwy...
Precz żebraku obrzydliwy,
Przerwał xiąże iego mowę,
Bo ci każę uciąć głowę.
Stał niewolnik niedaleko,
Bierze starca na bok lekko:
Dwa denary mam przy sobie;
Jeden dzieciom drugi tobie,
Więcey niemam, ach! przyznaię,
J to mówiąc, denar da e. —
Mam com szukał, dzęk ti tobie
Boże; chętnie legnę w grobie,
Więcey niż xiąże okrutny,
Więcey od damy rozrutney,

Więcey

Więcey iak ów xiądz w swiątyni,
Oto ton niewolnik czyni.
Gmin cię niewolnik em zowie,
Tyś nim nie iest mędrzec powie,
Twy czyn choć w podłym tytule,
Wznosi cię nad wszystkie króle.
Schoway denar, Bóg mi da sił;
To wyrzekłszy, święcę zgasił.

KITOSYN Y ABDHALA.

Był raz w Chinach rozboynik przez żoł-
nierzy wzięty,
J cesarz go osądził, ażeby był ścięty.
Staię w ciężkich kaydanach, rozboynik
Kitosyn,
W tym pada do nóg władzey, Abdhala
iego syn,
I rzecze: wiem że oyciec mój iest win-
nym Panie,
I że się podług prawa łupem kata stanię;
Wszak

Wszak wszystko iedno kogo na katowni
zglądzą,

Byle była ofiara: niech mnie zań Pro-
wadzą.

Kiedy cię, cesarz mówi, oycza śmierć tak
boli,

Giń, stanie się natychmiast zadosyć twej
woli.

Ucieszony cesarskie, syn całuje ręce,
Każe się kuć w kaydany poddając się
mece,

Z radości, wolnyś oycze, ledwie mówić
zdoła.

Cesarz: zatrzymajcie się, na wartę za-
woła;

Przebaczyć ci należy choć twój oyciec
zbóyca,

Wracam ciebie oyczyźnie, tobie daię oycza,
Byś się przekonał że cię Kocham i szcauię,
Noś płaszcz mój na pamiątkę: i w twarz
go całuje.

A on:

A on: odbierz płaszcz pyszny, okryję się
innym,
Tea codziennie by mi mówił, że oyciec był
winnym.

< LISZKA.

Dziwujesz się że liszka, robak tak szkaradny,
ładny,

Wkrótce się przeistacza w motyl piękny,
ładny;

J czegoż się tu dziwić, wszakże codziennie
mamy

Aż nadto tych przykładów z każdej
modnej damy;

Bo iak szkaradna liszka, zrana z łożka
wstaie,

A przy swej gotowni — motylem się
staie,

BĘBEN.

Bęben żywym obrazem, modnego fircyka,

Huczy głośno, ale nic w sobie nie zamyka

B

SKA-

< S K A P I E C.

Wpadłszy w głęboką wodę, skąpiec dnia
jednego,

Tylko co miał utonąć. Rybak świad-
kiem tego,

Chciał mu życie ocalić widząc jego mębrę;
Wskoczył w łódkę wołając: daj mi twoją
rękę!

Wtym skąpiec odpowiada, rybakowi w
łodzie;

Ach! ja nie dać nie mogę; i utonął w
wodzie.

< D O Z R Z O D Ł A.

Zawsze płynie, lecz nie huezy!

W niczym go nie można winić;

Oae cię przechodniu, uczy,

Jak po cichu dobrze czynić,

DO

DO ZŁEGO POETY.

W wiosnie o swych wierszach myśli,
Wlecie je na papier wali;
W jesieni poprawia, kryśli,
W zimie niemi w piecu pali.

A W E T.

Zgorzawszy ze szczętem Awet,
Bardziej się na tym zasmucił,
Ze go stryji, przyjaciel, nawet
Brat i pies nieszczerzy rzucił.

Tylko kot, (o nieszczęśliwy!)
Przy boku jego zostaie;
Lecz ten przez swój ięk piskliwy,
Większy sercu żal dodaie.

Mam więc ieszcze przyziaciela
Mówi: cóż mi więcej trzeba?
W tym dobywa i rozdziela
Miany w torbie kawał chleba.
Dzielmy się kocie kochany
Chlebem: łzami memi złany.

B a Tom

Tom też zwąchał, powiada kot;
Porwawszy chleb skoczył na płot.

B A S I A.

Skądto że się straszysz, Basia lęka,
brzydzi?
Przecież codziennie w zwierciadle, sama
siebie widzi.

PHOCION I POSEŁ ALEXANDRA (*)

Czemuż twój Pan szle dary, dla mnie
jedynego?
Czyż prócz mnie nikt w Atenach nie
zasłużył tego?

Posel.

Za cnotliwego męża każdy ciebie chwali!

Phocion.

Odbierz że więc te dary, bym nim zo-
stał daley.

(*) Alexander Król Macedoński chciał
Phociona Wodza Atenów kosztownemi
dary przekupić.

OKRUCIENSTWA MIŁOŚCI.

Kocham, lecz nieszczęśliwie, łączy się z
oczami leją,

J niszczące płomienie w sercu mym go-
reją;

Okrutna miłość ogień z wodą połączyła,
By mi najnieznośniejszą męczarnię spra-
wiła

Tak jest: napróżno ogniem niezgaszo-
nym płonę!

Napróżno twarz mą kropią łzy nie-
przeliczone!

Czemuż wy łzy płomienie te nie zale-
wacie?

A wy płomienie czemuż łez nie wy-
suszacie?

TERN O.

Pewna dama groszy cheiwa,

Lecz w loteryi nieszczęśliwa,

Racz

Raz trzy numera obrała,
By się wieszczka zapytała,
Czy wyidą te trzy numera.
W tym tę odpowiedź odbiera:
Chcę byś Pani napisała
Liczby te któreś obrała,
Oto są dama powiada,
Wieszczek bie ze papier ziała:
Niech tu Pani w wieczor przyidzie,
Zoczy ze to terno wyidzie.

M A L A R Z

Sławny malarz i uczony,
Tak malował Bogów Boga:
W rękach ogniste pioruny,
Oko dzikie, mina sroga,
Czyż Bóg tyran, chłop go pyta,
Ze złość w twarzy i st wyryta?
W dwóch rękach kary narzędzie;
Czymże błogostawić będzie?

SPRZE-

SPRZECZKA.

Dwaj z sobą się sprzecjali ;
Ten mówi Kasia brzydka, ten mówi że
ładna.

A obydwaj wygrali;
Bo malowana piękna; a nie: to szkaradna.

OSTATNIE SŁOWA umierającego biedaka.

Nego na świat mnie wydano,
Nago w grób mnie pochowano;
Więc przez to że tutaj żyłem,
Ni zyskałem, ni straciłem.

< J E Z.

Siadł głodny lew na tronie z zwierząt
z żartych kości,
Przemysłał o przyjęciu zaproszonych
gości.

Co zoeze zamorduje, do siebie powiada,
Bo tygrys, wilk, u stołu mego dzisiay
siada.

W tym ież przechodzi: w swoią lew go
paszczę bierze,

Połknę cię ty nędzniku, A ież: łatwo
wierzę,

Zlituy się. — Nie. — Gdy mi więc życia
nie zostawisz,

Połknij mnie, wiem że połkniesz, ale
czyż mnie strawisz?

DO ROZWALONEGO
NADGROBKA *

Gdy się przechodząc dawniey, tutaj,
zatrzymałem,

Te na tobie, kamieniu, słowa przeczy-
tałem:

*Ziszczona klątwę którą Bog na człeka rzucił
Z ziemi będąc stworzonym, w ziemię się
obrócił,*

Ta dziś zmazana prawda naukę mi dała,
Jż tutaj na tej ziemi każda rzecz nie-
trwała,

Ze czas tu wszystko niszczy, w tobie
mi okazał.

Gdy z ciebie twarde glazie rznięty napis
zmazał.

Czas iest iak lew zażarty, tyran za-
wołany.

On wali trony, domy, niszczy chłopcy,
Pany.

Tyś mi dowodem żywym, kamieniu zwa-
lony,

Ty coś miał trwać na wieki, przez czases
zniszczony.

< R Y B A.

Złowił rybak rybę, raka;

Mówi ryba do rybaka:

Odpowiedz na me pytanie,

Coż się teraz zemną stanie?

Nay.

Naypierwey ci utnę głowę,
Potym przetnę na połowę,
A potym honoru doydziesz,
Ze sobie na woiaż poydziesz;
Co, bez głowy woiażować?
Chciey no teraz żarty schować.
To nie żarty rybak doda,
Wszakże to naypierwsza moda.

MŁODE I STARE LATA.

Młode i stare lata, zal w mym sercu
rodzą,
Młode przeto że nikną, stare że prze-
chodzą-

DOBRA RADA.

Sprzodu strzeż się od kobiety,
Z boku unikay karety;
Z tyłu konia nie dotykay,
Wszędzie przed głupszem umykay.

MOC

MOC PIENIĘDZY.

Ożeń się przyjacielu. — Diabli mi po
żonie. —

Czyż twe serce dla żadney kobiety nie
płonie?

Znam ia iednę. — Nie chcę iey. — Pię-
kniejsza od zorzy —

Co piękna mówisz? — Tak iest. — Tym
dla męża gorzey.

Dopiero lat piętnaście. — Złość mnie bie-
rze wściekła. —

Grzeczna. — Milcz że już. — Dobra. —
Jak diabelek z piekła?

Bez kaprysów. — To kłamstwo. — Mą-
dra — To zmyślenie —

Sto tysięcy w posagu. — Dziś się znią
ozenię. —

BI.

BISKUP I CHŁOP.

Gdy dnia iednego Biskup lud swój bło-
gosławił,

Przytomny chłop kapelusz na głowie
zostawił.

W tym Biskup rozgniewany gani to chło-
powi;

Chłop zaś mu odpowiada: nic to nie sta-
nowi,

Jeśli błogosławieństwo z dobrych rąk
pochodzi,

Przez mój kapelusz przejdzie: nic on nie
przeszkodzi.

ROBAK S. JANSKI.

Swiecący robak zmęczony,

Niewiedząc o tym że świeci,

Ku niskiej trawie zieloney,

Odpoczywać sobie leci.

Zaba

Zaba skoro go zoczyła,
Wnet się mocno rozgniewała;
J z wszelkich sił nań skoczyła,
Ażeby mu śmierć zadała.

Pyta robak: com ci zrobił,
Ze tak gniewnie na mnie lecisz?
A zwycięzca nim go dobił:
Czemu ty nademnie świecisz?

HENRYK IV.

Henryk laźł po izbie raczkim,
Z swoim na plecach synackim;
W tym poseł pewny nadchodzi,
Królowi w biegu przeszkodzi.
Jesteś oycem, król mu mówi?
Tak jest, rzekł poseł królowi,
Jeśli tak jest przyjacielu,
To dobiegnę aż do celu.

SKUTKI

SKUTKI POCHWAŁY.

Pochwała dość dobrego, lecz i złego
sprawia,
Bo przez nią ten co dobrym, bardziej się
poprawia ;
Zły się gorszy: w walecznym meście się
odzywa,
A ten co już był głupim, głupszym ie-
szcze bywa.

ROZMOWA.

A.

Głowa moja tak ciężka, nic mnie nie
rozrywa.

B.

Dziwno mi, bo rzecz próżna zawsze
lekką bywa.

PO-

POIEDYNEK. Δ

Wyzwał raz francuz włocho; miejsce
o naczyli,

Przybyli oba na czas jednak się nie bili,
Bo gdy obydwaj zbrojni na plac walki
staia,

Wzajemnie o przyczynę bitwy się pytaia,
Oto ci zaraz powiem co nas obóh dwoi,
Ty, co ia w herbie nosisz, to ci nie przy-
stoi.

Cóż to jest w twoim herbie, przerwał
drugi mowę?

Jak to, ty nie poznajesz tę wołową
głowę?

Jeśli tak jest, wróćmy się, były włocho
słowa,

Bo to co w moim herbie, to jest krowia
głowa.

WZIEĆ.

W D Z I Ę C Z N O S C .

Prowadził pies na sznurku cienkim uwią-
zany,

Słepego dziada. Chłopiec z swej ro-
spusty znany,

Dla zabawy snureczek cienutki przecina,
J do pieseczka mówić w te słowa za-
czyna:

Jdź teraz gdzie chcesz piesku, boś zu-
pełnie wolny!

A pies: czyż mniemasz że jest do tej
zdrady zdolny?

Nie: wiedz że mnie ten starzec z młodo-
ści wychował,

Słusznie więc ażebym mu wdzięczność
mą zachował.—

RACHMISTRZ DOSKONAŁY.

Dwaj już blisko Częstochowy,

Pytają się temi słowy,

Na-

Napotkawszy dwóch żołnierzy,
Jak daleko do tey wieży?

Jeden z zapytanych powie:
Dwie mile mości Panowie.
Spieszmyż się, staniem za chwilę,
Mamy każdy ieszcze milę.

< K A D E L.

Przyszła szuczka iedney damy,
Pytać kądla koło bramy,
Który smutnie dni swe trawi,
Za co się z łańcuchem bawi?
Z naszego grona wyzuty,
Leżysz do kaydan przykuty;
Ja nim bym to wytrzymała
Wieczniebym zasnąć woląa.
Kądel tak strofuie sukę:
Miey odemnie tę naukę,
Zerwać łańcuch swey niewoli,
Mniej: niż znosić go w zley doli.

*

*

C

MINISTER HAWBOURGH. Δ

Kiedy miał Karol pierwszy głowę swą
mieć ściętą,

Do podpisu dekretu i Hawbourgha wzięto.
Szczęśliwy mu przypadek tę dał myśl do
głowy,

Ze dekret podpisu o następnemi słowy:

Si omnes consentiunt, ego non dissentio.
Kiedy wszyscy przystają, ja nie iestem
przeciwnym.

Skoro się syn Karola na tronie zobaczył,
Tym, co zgubili oycy, straszną śmierć
przeznaczył.

Tak iak każdy z nich Hawbourgh w pol
nieżywy chodzi,

Wtym się myśl w iego głowie przecudo-
wna rodzi;

Przez

Przez przyjaciela sobie dekret przyspo-
fobił,

Między *non i dissentio*, kreskę z kropką(;)
zrobił. (*)

Gdy się ministrom w sądzie tłumaczył
wypada,

Jestem niewinnym Hawbourgh Królowi
powiada;

Przeczytaj com podpisał nim oyciec był
sciętym,

Osądzisz wiem zem tutaj iest niesłu-
sznie wziętym.

Król czyta: myśl niebawem dowcipną
zmiarkował,

J w nagrodę dowcipu życie mu darował

*

*

C₂

(*) Przez tę małą odmianę podpisowi prze-
ciwne dał znaczenie ponieważ potym
znaczyło:

Si omnes consentiunt, ego non; dissentio.
Kiedy wszyscy przystają, ja niejestem
przeciwny.

NADGROBEK. *

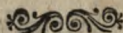
Do JP. Jozefa Richtera
w Warszawie.

„Zył dobrze, był i mężem i oycem ko-
chanym,

„Teraz od swych przyjaciół rzewnie
opłakany.

„To jest wszystko co o nim ta pamiątka
głosi,

„Ależ ta chwała wszystkie maitki prze-
nosi. (*)

(*) Gdym ci ten, przyjacielu, napis de-
dykował,

Błagałem Nieba, byś go późno potrzebo-
wał;

Przebacz że cię *śmiem* w liczbie mych
przyjaciół liczyć,

Zyczę sobie twą przyiaźń, i mam czego
życzyć.

DWIE GŁOWY.

Każdy mąż na świecie jest żony swoiey
głowa.

Pytanie czy kobiety w moje wierzą
słowa?

A coż mi po dwóch głowach, pewna mi
mówiła,

Wszakżebym w ten czas brzydkim dzi-
wotworem była.

DOBRY PIES.

Przeciw złodzieiom szczeka, gachom
wniyscie daie;

A tak się wola Pana, oraz Pani staie.

WIELBLĄD.

Na grubym sznurze wiązany,

Małpami opakowany,

Szedł z ulicy do ulicy,

Wielbłąd w naszej raz stolicy.

Wszę-

Wszędzie gdzie idzie lub staie,
Chłopców za nim liczne zgraie;
Wszyscy okna otwierają,
J pochwaty różne dają.

Xiędz powiada: choć to męka,
Patrzcie iak pokornie klęka.
Minister tak chwałę głosi:
Jak cierpliwie ciężar nosi.

Pysna dama przerwie mowę:
Jak wspaniale nosi głowę!
Skoro tylko to wymawia,
Cała z okna się wyftawia.

Stara matka córkę gani:
Zawsześ pyszna moja Pani;
Co ty chwalisz to próżności,
Lecz on czasem tydzień pości.

To u mnie nie niestanowi,
Do niey mąż garbaty, mówi;

Nie

Nie sprzeczajcie mi się z sobą,
Oto garb lego ozdobą.

Dumny człowiek nie ma granic,
Siebie chwali, reszta za nic;
Gani co drugi posiada,
Onnay lepszym tak powiada.

P R A W A. Δ

Prawa w niejedney krainie,
Smiało równam paieczynie:
Mucha w niey złapaną bywa,
A bąk silny ją rozrywa.

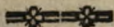
D O S K A P C A.

A.

Coż Michał na to powiada,
Ze go własney Synt okrada?

B.

Przekonywa się tym czynem,
Ze kradzież iest skapstwa synem.

DO DOBREGO KROLA. *

Ludzkość jest to ta cnota, która trony
zdobi,

J dobry Król szczęśliwych tysiącami robi.

DO ZŁEGO KROLA.

Okrutny Król jest iarzem pod którym
lud płęka.

Król taki nie człowiekiem; człowiek go
się lęka.

XIĄDZ I DIABEL.

czyli

SKUTKI PIANSTWA.

Hrabia Lor zwany łaskawy,

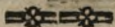
Przyjął sobie dnia iednego,

W swój dom dla własney zabawy,

Xiędza bardzo wesołego,

Xiędz

Xiąd zupełnie zapomina,
Przy Hrabim o zwykłym poście,
Je mięsiwa, spija wina,
Tak iak wszyscy inni goście.
Raz w połnocy diabeł staie
Przed nim w swej piekielney szacie.
Czyń rzekł, rozkaz co ci daię,
Lub cię jutro porwę bracie.
Masz z trzech iedno do wyboru;
Lub dziś Hrabiego zabiiesz,
Lub zbawisz Panię honoru,
Lub też dobrze się upiiesz.
Coż tu robić xiądz powiada?
Zabiić? to się nie godzi;
Panię skrzywdzić nie wypada,
Lecz upić się nie zaszkodzi.
Xiądz więc pianaństwo obiera,
Krzywdzi Panię gdy się opił,
Mężowi gdy drzwi otwiera,
Długi w sercu nóż utopił.

DAMA I MALARZ.

Dama.

Coż to Móści malarzu, W. Pan uczyniłeś?
Wszak mi ufta od ucha do ucha zrobiłeś!

Malarz.

Ze wfzyftkim są podobne; ale ia ie
zmnieyszę

Coż Pani teraz mówi: czy są podobniefze?

Dama.

Jeszcze nie.

Malarz.

Tak?

Dama.

Jeszcze ie zbyt wielkie znajduię.

Malarz.

Niech Pani każe, to ia bez ust odmaluię. —

< CHRZABAŚCZ.

Chłopiec różne robiąc zbytki,
Chrzaszczu przywiązał do nitki,
W tym się słowa słyszeć dały:
Możesz lecieć chrzaszczu mały,
Nitka ta daleko chodzi,
Nie ci w locie nie przeszkodzi.

Bądź łaskaw chłopczyku drogi,
Odwiąż nitkę od mey nogi,
Dopiero dostąpisz chwały,
Mówi chłopcu chrzabaszcz mały:
Bo to jeszcze bardziej boli,
Lecząc iarzmo czuć niewoli.

DO LUBIĄCEGO CUDZE OBIADY.

Jeśli ci Pieczeniara opisać wypada,
Namaluy ońa który dużo ońu ziada.
Niechay się na nim rany od kolców
wydaia.

J podpisz: prawda koła; ale naszycaia.
* *

REGULARNE ZYCIE,

Trzeba przyznać że Paweł regularnie
żyje.

O czwartey po obiedzie codzień się upiie.

< R A K.

Czarownica raz biedaka,

Przy swym stole chce zieżć raka.

Rak do niey prośby zanosi,

J o swoią wolność prosi.

Czarownica ożywiła,

J do stawu go wrzuciła.

Bracia mówią temi słowy;

Skąd ten ubior masz ponsowy?

A ieden chciwy nauki:

Nauz że mnie twoiey sztuki.

Zrzekniesz się iey. — Chcę spróbować! —

Day się żywo ugotować.

OMAMIENTE. Δ

Przetrząśmy nasze czyny i postępowania.
Coż nas do bohatyryskich dzieł naywięcey
skłania?

J co naszą pociechą w utrapieniach bywa?
Częstokroć omamienie, lub mąra zwo-
dliwa.

Cieszemy się gdy szczęście iakie posia-
damy,

Wiedząc nawet że to dym co w rękę
trzymamy.

Lecz gdyby miało wszelkie zniknąć
omamienie,

Jakież nędzne z człowieka byłoby stwo-
rzenie.

DO MEGO PRZYIACIELA †

φ. K.

Dwa wiersze ofiaruję ci,
Zachoway je w swey pamięci:

„ Tym co ia dla ciebie, celem

„ Bądź i ty mnie przyjacielem.

D O —.

Na stałą przyjaźń i zgodę,
Niosę ci tę krótką odę.
Całujesz moje wiersze, mnie się tylko
dziwisz;
Czyn proszę cię przeciwnie, to mnie
uszcęśliwisz.

< RZEZNIK I OWCA:

Rzeźnik w swoiey sztuce rzadki,
Bierze iagnie od swey matki,
J w iey oczach ie zarzyna.
Matka tak mówić zaczyna:
Zarzniy mnie wraz z moim synem,
Uszcęśliwisz mnie tym czynem.
Rzeźnik mówi: niema zgody,
Chcę cię lepiej wypaść wprzody.
A ona O! mości Panie,
Ręcę że się to nie stanie.
W kącie sobie smutnie siadła,
J iuz odtąd nic nie iadła.

Rze-

Rzeźnik będąc w strachu o nią,
We dwa dni przychodzi po nią;
Zarzęę cię, tak mi wypada.
Widzisz więc, owca powiada,
Ze się ten nie lęka grotów,
Który życie oddać gotów.

DO PIĘKNEY
LECZ
NIEROSTROPNEY PANNY.

Twarz iey piękna — a'le gada.
Właśnie w tym iedyna wada —

FILANDER.

Bogu modły swe zanosi.
Filander, i przytym prosi:
Niech mi dary Nieba dadzą,
Co spokoyność przyprowadzą,
Tylko co skończona mowa,
Zefir niesie mu te słowa:

„Skoro

„ Skoro do swej chałki zaydziesz,
„ To co żądasz w nieyże znaydziesz.

Filander do domu wraca,
Napróžno kąty przewraca;
Mniema że Bóg z niego sztydzi,
Aż co szuka, w sobie widzi;
Tę w sobie sztukę znaydaie,
Nie żądać co mu brakuie.

W Y B O R.

Do J, Pani *Anny Richter*
z domu *de Drouate,*

Bogi z sobą się sprzeczali;
Gdyż iedni utrzymywali,
Ze w tym świecie dobra żona
Więcey niż matka lubiona
Popłaca. W tym Jowisz rzecze:
Dobra żona ia nie przeczę,
Więcey warta na tym świecie,
Sprzeczaycie się poki chcesie,

Mówi

Mówi Juno, a ja głoszę,
Ze dobrą matkę przenoszę,
Aby sprawę ułatwili,
Na to oba się zgodzili,
Ze Jowisz ukształci żonę,
Juno matkę zachwalonę,
Wyberaią na tym świecie,
Każdy iedno młode dziecko,
Lecz o dzieciach co obrano,
Na wzajem nic nie wiedziano.
Jowisz wszech Bogów zwołuie,
J swą corkę pokazuie.
Osądził ją Saturn stary,
Ze ma dobrej żony dary.
W drugim dziele widzą rzadki
Przykład dobrej, czulej matki.
Gdy się lepiej przypatruią,
Z podziwieniem to znajduią,
Ze wybór w iedney osobie,
Tak jest, ten wybór — był w tobie.

*

*

D

PRAWDZIWA WOLNOSC.

Kto pod władzą panny ięczy,
Ten którego miłość dręczy,
Ten co bywszy zakochany,
Dźwiga niewoli kaydany,
Człkiem biednym. Temu biada,
Bo wolności nie posiada.

Kto łask Panów potrzebuie,
Kto w pocie czoła pracuie,
Lub ten który w nędzy, bidzie,
Całe życie w iarzmie idzie,
Człkiem biednym. Temu biada,
Bo wolności nie posiada.

Kto służy dla garstki złota,
Człowiek którym skąpstwo miota,
Lub ten co nie lubi płacić,
Tylko chciałby się bogacić,
Człkiem biednym. Temu biada,
Bo wolności nie posiada.

Ten

Ten którego to nie bawi,
Co głupiemu radość sprawi,
Człowiek który własnym Panem,
Ni służalcem, ni poddanem,
Ten to tylko mówić zdolny,
Szczęście mnie, bom człowiek wolny!

M A R C I N.

Od dziś dnia Marcin głupstwa swoje już
porzuci,
Nie gra, nie oszukaie, ani się nie klóci;
Ze wszystkim się poprawił, nawet już
nie pię.
Jakimże to sposobem? — Tym że już nie
żyje.

P A N I C H Ł O P

PRZY GROBIE GRABARZA.

Kto tu leży, słyszysz chłopie?
Grabarz Panie, chłop powiada,
Pan: kto pod kim dolki kopie,
Naostatek sam w nie wpada.

* * *

Dz

J B R A H I M.

Młody rycerz w ziemi świętej,
Na Turków mocno zawzięty;
Machometana młodego,
Kładzie trupem z łuku swego.

Lękając się zemsty frogiey,
Z wszelkich sił ucieka z drogi,
W pół nieżywy i zmęczony,
Staie w altanie zieloney.

Gdy okiem ogród przebiega,
Starego Turka spostrzega,
Dowiaduje się od niego,
Ze to Paa ogrodu tego.

Rycerz proźby swe zanosi,
J o opiekę go prosi;
Starzec bierze się do kłosa,
J nim jabłko iedno zbiera.

Weź

Weź to jabłko mężu młody,
Na znak opieki, swobody:
Osiwiały starzec mówi,
Dając rękę rycerzowi.

Wtym staruszka im przeszkodzi,
Która bardzo spieszo wchodzi;
Poydź zemną do starca woła,
Więcey z płaczu rzecz nie zdoła.

Nie obawiaj się, gościowi
Odchodzący starzec mówi;
Na znak stałej mey przyiaźni,
Zamykam cię w moiej łaźni.

Tutay będziesz niewidziany,
Wnet wrócę gościu kochany.
Dwie godziny rycerz czeka,
Wtym starca widzi zdaleka.

Jedna po drugiey iza płynie,
Turek rzekł: Chrześcianinie,

Roz-

Rozpaczam nad twoim czynem,
Ten zabity był mym synem.

Pięknie jest mścić się zmarłego.
Piękney trzymać słowa swego;
Znay że Turek dotrzymuje
Wiernie, gdy co obiecuje.

Nie skarzę cię iak mordercę,
Nie tak podłe we mnie serce;
Słowa nie złamię nikczemnie,
Jednak — uciekaj odemnie.

Ten co nieprzyjacielowi
Przebacza, młodzieniec mówi;
Całując staruszka w nogi,
Tego śmiało równam z Bogi.

Tak: przez całe moje życie,
Ciebie będę wielbił skrycie,
Jw całym dni moich rzędzie,
Twój czyn mym przykładem będzie.

SKĄPIEC I JEGO SŁUŻĄCY.

Skąpiec.

A czemuż tak obdarto chodzisz ty gał-
ganie?

Kawałki z kurtki lecą.

Służący.

Wiem to dobrze Panie,
Ta kurtka do Pańskiego równa się su-
mnienia.

Jedno tak złe jak drugie: niedonaprawie-
nia.

< SZCZUPAK.

Rybak złowiwszy szczupaka

Szczupak mówi do rybaka:

Natychmiast wpuść mnie do wody;

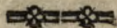
Bez zrobienia jakiej szkody,

Nie

Nie przeżyiesz ani dobę,
Gdy moją skrzywdzisz osobę.
A dla czego? rybak powie?
Czyż nie wiesz że w mojej głowie
Noszę znaki Pańskiej męki?
Czyż mnie nie wypuścisz z ręki?
Rybak pyta iak z początku:
Ale coż masz w swym żołądku?
Odpowiedz mi na to; skorzey.
Mam w nim sześć młodych węgorzy,
Ktòrem dziś zjadł na śniadanie.
Więc ty robisz, mości Panie,
Gdy się nad tym zastanowie,
Jak X. . . . — religia w głowie,
W sercu iad. Gdy skończył mowę,
O kamień mu rozbił głowę.

Z O N A.

Dwa tylko dni radośne z żoną mąż odbiera
To jest: dzień zaślubienia, i dzień gdy u-
mierza.

< SKORPION. (Niedźwiadek) (*)

Raz chłopa jednego żona,
Napotkała skorpiona,
Który właśnie miał drogę.
Wnet ona podnosi nogę,
Chąc śmierć zadać skorpionowi.
Taż nadgroda, on iey mówi,

(*) Jest to robak mający wielkie podobieństwo z małym rakiem z tą jednak odmianą że ma ogon, w którym się gatunek iadu najszkodliwszego znajduje: Ukąszenie żądłem, które jest na samym końcu, tegoż ogona, niechybnie śmierć sprawia. Jedynie olej, który jego nosi nazwisko, i z jego ciała robionym bywa, może ten iad wyciągnąć, i zadana ranę nieszkodliwą zrobić. Znajduje on się tylko w gorących krajach. Życzący sobie czytać dokładniejsze opisanie znajdują je w dziele:

Encyclopedie des sciences par Diderot & D' Alembert 1781.

Tomo 30, p. 371.

Za mąż datność na tym świecie?
On jest zdatnym! coż to plecie?
Powiedz że mi pyta ona,
W czym ta zdatność zachwalona?
Wszakże ja wam olej daię,
Który wam się zdatnym staie;
Bo gdy was me żądło rani,
On zagoi moja Pani.
A ona odpowiedź dała:
Jabym ci przebaczyć miała?
Wszak gdyby ciebie wcale na świecie
nie znano,
Joleiu twego nie potrzebowano.

TANCMISTRZ.

Więcey dziś, (prawdziwe słowa)
Noga popłaca niż głowa.
Ten co uczy stawiać nogi,
Wszędzie nawidzony, drogi,
Temi zaś dziś pogardzaia,
Którzy głowę ukształcaia.

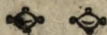

PRZESTROGA.

Czytaj mało, myśl wiele, tą postępuy
drogą,
Inaczej wszystkie książki nie ci nie po-
mogą.

FIRCYK I CHŁOP. *

Fircyk idąc w modnym stroiu,
Koło iedney kupy gnoiu,
Widzi chłopa który kopie.
Pyta: co to robisz chłopie?
Nieurodzaiu się boię,
Dla tego tę ziemię gnoię.
Fi, quelle odeur, żyi z pokoiem,
Niech cię nie znam z twoim gnoiem.
Coż W Pan robisz lepszego?
Nawet nie dokażesz tego;
Ten gnóy brzydki, Pan to twierdzi,
Zyzni ziemię chociaż smierdzi.

DO MALARZY.

Sprawiedliwości oczy napróżno wią-
żecie,

Oczyma złe nie działa, coż wam po-
iey męce?

Słuchaycie moiey rady; gdy ją związać
chcecie,

To oczy iej odwiążcie, a skrepuycie ręce.

ZŁY AUTOR DRAMMATYCZNY.

Autor

Czyż nie prawda jakie ja czucia umiem
wzbudzić?

Spektator

Tak jest: Pewnie nikt lepiej nie potrafi
znudzić. —

< NADGRODA SZCZEROSCI.

Lew zbłądziwszy z polowania,
Wpadł do gajku z cyprysów;
Aż tu widzi młodą łanią,
W paszczach jest dwoyga tygrysów.

Chcąc ją bronić lew powiada:
Natychmiast puśćcie tę łanię:
Ty nam chcesz rozkazać, biada
Mówią tygry, tobie Panie.

Zarykł lew, O pomoc woła
Dwa psy sobie powiadaia;
Lecz nim pierwszy przybiedz zdoła,
Już tygrysy uciekaia.

Ufyszawszy psa szczekanie,
O swe życie w strachu byli,
Uciekaiać młodą łanię,
Lwu w zdobyczy zostawili.

Lew

Lew za niemi nie pogonił.
Lecz rzekł łani co umiera:
Alboż ia cię darmo bronil?
To mówiac chciwie ia zżera.

Wnet dwór cały zszedł się króla.
Lew rzekł: Sługi ulubione,
Weźcie psa, ta moja wola,
J zawleczenie go na stronę.

Pyta męża suczka mała:
Czegoż się spodziewać mamy?
Czyż to jest nadgroda, chwala,
Którey my się dobijamy?

A on odpowiada żonie:
Giń dla oycy, brata swego,
Giń w swej oyczyzny obronie,
Lecz nie walcz za niewdzięcznego.

* *

PANICZ I KUCHARZ

Mam dziś gości kucharzowi
Dnia jednego Panicz mówi,
Sześciu będzie, możesz śmieie
Na tę ucztę zarznąć cieie.
Kucharz zaś mu odpowiada:
Caie zarznąć nie wypada.
Na siedem osób caie cieie
Panie, byłoby zawiele...
Panicz mu przerywa mowę:
Zarzniey więc tylko połowę.

PIES WSCIEKŁY.

Za Nerona okrutnego,
Wścieka się pies dnia jednego,
J po całym Rzymie leci.
Uciekają starzy, dzieci;
Jeden woła do drugiego:
Uciekay od psa wściekłego.

Umy.

Umykają liczne zgraje,
Jeden tylko z nich zostało,
Pies się na niego odważa,
Lecz on kiłem mu zagroza
Gdy tak psa do siebie zwabił,
Jednym uderzeniem zabił.
Mówi ludziom gdy wrócili,
Cemuście tak nie zrobili?
W takim razie boiaźń próżna,
Nią się uchronić nie można.
Gdybym ja was nie był bronił,
Byłby pies za wami gonil;
Więc moim przykładem śmiałem,
Tę wam dziś naukę dałem:
Ze ten nacyjściey wygrywa,
Który stałym, mężnym bywa.

< MUŁ I KON.

Zdrogi rzekł muł dnia jednego,
Do konia wóz ciągnącego;

Wszak-

Wszakże ci co cię zrodzili,
Wraz z sobą w iarzmie chodzili,
J chłopskie orali pola;
Moy oyciec zaś nosił króla,
J mogę ci na to przyśiądz,
Ze kosztował rublów tysiąc;
Był chowany do parady,
Piękny i bez żadney wady.
Coż bracie na to powiadasz?
Koń: wszystko wierzę co gadasz,
O tym jednak zapomniałeś,
Ze oślęcę matką zwałeś. —
Tak i my ludzie robimy,
Tylko o dobrym mówimy;
Zamilczamy nasze wady,
Jdziemy więc w muła ślady.

PRZYSŁOWIE.

*Góra z górą się nie zejdzie, a człowiek
z człowiekiem zawsze.*

Gdy się nad tym zastanowię,
Widzę ze to złe przysłowie,
Garbaci się pokochali,
J niedawno się pobrali;
Więc to małżeństwo dowodzi,
Ze się góra z górą schodzi.

TEON I JULIUZ.

Dway raz przyjaciele, grecy,
Wziąwszy tłumoczki na plecy,
Z swą oycyzną się rozstaia,
U obcych szczęścia szukaia.
Ciemna noc ich raz rozdziela.
Pierwszy gdy bez przyjaciela,
J bez pieniędzy zoštaie,
Do żołnierzy się udaie.

Wkrót-

Wkrótce za swoją odbiera
Pilność, rangę officera;
W wojnie będąc mężnym, śmiałem,
Został pierwszym Jenerałem.
Król gdy zdatnym go znajduie,
Kanclerzem swoim mianuie,
Xiężniczkę za żonę dostał,
Naostatek królem został.
Zaś drugiego, Juliusza,
Srogi los żebrać przymusza.
Gdy tak przez kraie wędruie,
Wszedł w miasto w którym panuie
Król Teon. Skoro go zoczył,
Radośnie do niego skoczył;
Co widzę? woła zmieszany,
Toż moy przyjaciel kochany?
Król zaś mówi na te słowa;
Ktoż to jest? co to za mowa?
Precz z mych oczu. Niewolnicy,
Wypchniycie go z mey stolicy.

Et

Gdy

Gdy proźba już nic nie nada,
Biedny Juliusz powiada:
Niepowiniennem, Teonie,
Szukać przyjaciół na tronie.

W I E R N O Ś C.

Mąż zazdrosny gdy już kona,
Mówi: żono ulubiona,
Rozstać widzę nam się trzeba,
Za chwilę poydę do nieba;
Jednak wymagam po tobie,
Byś mnie iak za życia wgrobie
Kochała, i wierną była.
Przyrzekasz to moja miła?
Bydź nie może, rzecze ona,
Bo już jestem zaręczona.

< O S I E Ł I W O Ł.

Dnia iednego osieł z wołem,
Spacerują sobie społem,

Sprze-

Sprzeczka z pytania wypada,
Kto większy rozum posiada.
Każdy swoy rozum przenosi,
Przeciwnika głupszym głosi;
By rozwiązać te pytania,
Jdą lwa zasięgnąć zdania.
Pokornie proźby zanoszą,
J o rozsądzenie proszą.
Lew mówi: z was moje sługi,
Jeden tak głupi iak drugi.

MATKA DOBRA.

Do J. Pani *T. de Lafontaine*
z *Domu de Kornely.*

Odwiedziła Pani drugą,
Gdy skończyła mowę długą,
W której chwali swoje szaty,
Perkale, syce, bławaty,
Perły, kolczyki, pierscienie,
Oswiadcza iey swe życzenie,

Ze

Ze chce widzieć iey kleynoty.
Druga Pani, obraz cnoty,
Do pobliskiey izby leci,
J wprowadza swoje dzieci.
Skoro z niemi się zbliżyła,
Tak dumney damie mówiła:
To jest skarb który posiadam,
W mych dzieciach szczęście pokładam.

< WYZEŁ, LIS I OSTROWIDZ.

Wyzeł., lis i ostrowidz stają dnia ied-
dnego,
Skromnie przed tron Jowisza, iako
Twórcy swego;
Lis będąc mowcą prosi go o posłuchanie,
J rzecze: Poznaiemy twoią łaskę Panie,
W tym żeś raczył, Wszechmoeny, na-
dać węch wyźłowi,
Ostrowiedz wzrok ma lepszy niżes dał
orłowi;

Ja

Ja mam nad me zasługi rozum osobliwszy,
Jednak by z nas trzech każdy ieszcze był
szczęśliwszy,

Gdybys naszą wzajemną proźbę słuchać
raczył,

J każdemu co drugim dwom dary wy-
znaczył,

Jowisz im na te słowa tę odpowiedź daie:
Ja na wasze żądanie natychmiast przy-
staie,

Pod tym iednym warunkiem zrobię to za
chwile,

Ze każdy da dwom drugim z swego daru
tyle,

Jle od nich dostanie. Wszysey zezwalaią,
Natychmiast požądane dary odbieraią.

Dziękuią Bogu: każdy w domu opowiada
Przymioty które z łaski Jowisza posiada;
Z podziwieniem słuchaią ich bracia, oy-
cowie;

Lecz nim ieszcze dzień minął każdy o
nich powie,

Ze we trzech ofzukani. Lis nie ma nie
głowy,

Wyżel węch swoy postradał, nie zda się
na łowy;

Zda e się że ostrowidz kataraktę dostał.

Słowem: widzą że każdy z nich niezda-
tnym został.

Czerpaymy tę naukę wtych trzech zwie-
rząt błędzie,

Ze kto chce wszystko umieć, nie umieć
nie będzie.

28
DWA LWY W ROZMOWIE. *

Dla czegoż łzy radosne z twoich płyną
powiek?

Jest nad nas froźsze zwierze. — Jak się
zowie? — Człowiek. —

* * *

WIERSZOPIS IAKICH MAŁO.

Modniś

Pięćdziesiąt sześć dukatów odemnie za-
robisz,
Jeśli mnie w twoich wierszach bocha-
tyrem zrobisz.

Wierszopis.

Chcesz mnie widzę przekupić, o! ja cię
rozumiem,
Nie chcę twoich pieniędzy; podchlebiać
nie umiem.

P Y T A N I E.

Setne mody się w każdym mieniaią Na-
rodzie,
A zapał dobrze czynić, kiedyż będzie w
modzie ?

ROSPUSTNIK.

Rospustnik gołębie wabił,
J niešťczęśliwie się zabił.
Przybiegają ludzie różni,
Tak biedacy iak wielmożni;
Xiądź pobliski to spostrzega,
J z swą kucharką nadbiega.
Nim ieszcze oboie stają,
Przechodzący powiadają:
Zabił się iakiś chłopczyna.
Xiądź powoli iść zaczyna,
J te na to słowa doda:
To nie iest tak wielka szkoda,
Może to był łotr, niewiara,
Więc to zasłużona kara;
Może też syn heretyka,
Los mnie iego nie dotyka,
Kucharka która tam była,
Z płaczem do xiędza wróciła:
Dobrodzieiu czyż nie wiecie,
Ze to było nasze dziecie,

LEKARZ LIPS,

Lips się niechce ożenić, codzień to powtarza,

Bo świat mnożyć, nie bywa zwyczajem lekarza.

KOSNICA W LESIE.

Sułtan zbłądziwszy raz w lesie,

Koń go między krzaki niesie;

Spostrzega małą kaplicę,

A o pedal i kośnicę,

W której jakiś biedak gości,

Przerzucając kupę kości.

Sułtan z konia swego zsiada,

Co ty tu robisz? powiada.

Zebrał na to nie uważa,

Milczy. Sułtan mu zagraża

Śmiercią, mówiąc: Jam twym Panem,

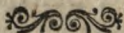
Władzcą kraju i Sułtanem.

Szu-

Szukam głowy oycy mego,
J głowy oycy twoiego,
Rzekł żebrak, łaskawy Panie,
Rozeznąć nie jestem w stanie.

DOWCIPNA ODPOWIEDZ:

Pewny starzec napomina
Dnia jednego swego syna;
Chceszli żyć spokojnie w świecie,
Strzeż się kobiet lubie dziecię,
Syn go słuchać obiecuje,
Za chwilę Kasie całuje.
Oyciec to widząc powiada:
Toż sprawiła moja rada?
Mey nauki zapomina.
A syn: wszakże to dziewczyna.

RYBAK I DELFIN
CZYLI
WDZIĘCZNOŚĆ LUDZKA.

Rybak łowiąc z swoiey łodzi,
Wiatr niepomyślny nadchodzi,
J o skałę łódź rozbiia,
Szczęście rybakowi sprzyia,
Bo Delfin który przepływa,
Na ratunek mu przybywa.
Na swym grzbiecie siąść go prosi,
J tak do lądu zanosi.
Rybak trzymając Delfina,
Tak mówić iemu zaczyna:
Twoy los zawisł od mey ręki,
Nie pomogłyby ci ięki;
Jednak nie lękay się wcale,
J ludzie myślą wspaniale,
Byś poznał że nie żartuję,
To ci życie tve daruję.

* * *

MODNA GOSPODYNI,

Służąca.

Proszę o złoty na kaszę,
Bo nam zdechną kurki nasze,

Pani.

To niepotrzebne wydatki,
Mogą być u swoiey matki.

◁ JASKOŁKA I BOCIAN.

Jaskółka raz bocianowi,
Uciekamy co tchu, mówi;
Oto strzelec z bronią miia,
On co zobaczy, zabia.

Bocian.

Uciektbym będąc kwiczołem,
Skowronkiem albo sokołem;
Lecz bocianow poważają,
J zdawna za świętych mają.

Jaskółka.

Nie wiesz ze co dawniey było,
Dzisiay wcale się zmienilo?
Słuchay tylko przyjacielu.
O nas także mówią wielu,
Ze iesteśmy niewinnemi.
Przekonam cię słowy memi,
Ze dziś nie zważaią na to.
Jest już temu siódme lato,
Jak mam gniazdo w kamienicy.
Przyjeżdza syn ze stolicy.
Pana domu, i powiada,
Ze gniazdo zniszczyć wypada;
Ponieważ to zabobony
Ze w mieście każdy ucrony
Tak myśli. Oyciec zezwala,
Syn gniazdo moje rozwala,
Dzieciom moim śmierc zadaie,
A tak nic mi nie zostaię
Procz mego życia iak smutki,
Oświeconych ludzi skutki,

Bocian.

Toż oświecenie sprawiło?
Lepiej dla świata by było,
Żyć w błędzie co utrzymuje,
Niż w świetle co śmierć sprawuje.

ZYCIE LUDZKIE.

Człowiek na świat podobnie jak na teatr
wchodzi,
Słucha, widzi przez chwilę, i nazad od-
chodzi.

K O T.

Siadaj rzekł oyciec do syna,
Wypiem po szklance wina.
Kot pobliski gdy to widzi,
Temi wyrazy z nich szydzi:
Jak to wy wino piiecie?
Co za głupcy na tym świecie,

Za

Za wino pieniądze dają,
A iednakże wodę mają.
Co ia to wodę przenoszę
J za to się mądrym głoszę.
Mniey oceniay twe zaszczyty,
Ja tak cnotliwy iak i ty,
Syn mu mowi gdy to słyszy
Bo ia nie gustuję w myszy. —
Czyż się cnotliwym nazywa,
Ten który nim z musu bywa?

CERBER.

Gdy się pewny gazeciarz z światem tym
rozstaie,
Z Jowisza woli piekła straznikiem zostae:
Ucieszony niezmiernie przyjął urząd
nowy,
Dostał trzy łby niemające tutaj żadney
głowy.

*

*

F

< DOBRA RADA.

Miał psów parę wnuk Hrabiego;
Był to pućel i syn iego
Wyuczył syna tańcować,
Różne rzeczy aportować,
Skakać przez kiy, stać na warcie,
J nie tykać żadne żarcie,
Z tymże psem nieiedną chwilę
Spędzał młody Hrabia mile,
Przychodzi mu dnia iednego,
Myśl, wyuczyć psa starego;
Starfzy lepszy do nauki,
Mówi: prędzey poymie sztuki;
Bierze skoro to wymawia,
J na dwóch łapach go stawia.
Lecz nauka nic nie nada,
Pies na cztery łapy spada:
Stawia go iefzcze raz drugi,
Pies znowu pada iak długi.
Może kiy lepiej skutkuie
Rzeczce i wtym go płazuie.

Lecz

Iecz i to nic nie pomoże:
Gdyż pies jednak stać nie może.
Bo to była wieku wada.
Przestań mnie bić pies powiada,
Oświecę cię w twoim błędzie,
Wiedz że zemnie nic nie będzie;
Przypisz to starości winie,
Bo z wiekiem i zdatność ginie.
Radzę ci ucz się z młodości,
Chceszli co umieć w starości.

ROZNE SPOSOBY ZEMSTY.

Zwyczaj między kobietami,
Mścić się zniewagą lub łzami,
Lekarz lekarstwy co bolą,
Oycieć ostateczną wolą,
Adwokat fałszywą radą,
Świętoszek zazwyczaj zdradą,
Bochatyr zadaie blizny,
Kucharz trzyma się trucizny,
Złoczyńca mści się mordując,
A wierszopis — krytykując.

*

*

F 2

WYIĄTEK Z ROZMOWY Δ

Konsyliarz Slachcic.

Nim mi W Pan raz ieszcze takie slowo
powiesz,
W przód się nad nrodzeniem swoim za-
stanowisz.

Konsyliarz nie Slachcic.

Wiem ia aż nadto dobrze że z chlopa
pochodzę,
Zem tylko przez mą pracę, na tey stanął
drodze ;
Lecz wiem też bardzo dobrze, że o tey
godzinie,
Na moim będąc mieyscu, W Pan passbyś
świnie.

J A I T Y.

Gdy ciebie Mars prowadzi w krwawe
wojny pole,

Ja sobie do pasterzy z Amorkiem iść wole;
Tam ty, iako bochatyr wieńczyz się lau-
rami,

A ja zaś iako pasterz, zdobie się kwia-
tami.

Ciebie przebudza zrana dzielnych koni
rzenie,

Krzyk licznych woioowników, albo też
trąbienie;

A moje zaś zazwyczaj następuie wftanie,
Skoro tylko usłyszę słowików spiewanie.
Twoja ręka mordercza kładzie trupów
śtosy,

A robiąc nieszczęśliwych, setne klną cię
głosy;

Ja zaś moim orężem którym zwykle wła-
dam,

Ładnym tylko Panienkom całusy wy-
kradam. Ty

Ty twego przeciwnika z trupami innemi,
Na placu nieprzykrytym zostawiasz na
ziemi;

Ja zaś roztropniey robię, gdy zwyciężcą
bywam,

Bo kiedy go położę, sobą go przykry-
wam,

Ty sprawiasz że wdów rzesza codzien
licznieysza,

Twe ramie prawie codzien grono oyców
zmnieysza;

Nawet dzieci mordujesz. Przebacz mi
o Boże!

Ja bracie na złość tobie świat ten dzieć-
mi mnożę.

O twoich wielkich czynach, i uczoney
głowie,

Przez wyryty nadgrobek świat się późny
dowie;

O mnie zaś który sobie żyję w tey zaci-
fzy,

Od moich dzieci, wnuków, potomność
uflyszy,   * * *

KROL I BŁAZEN.

Jak się najfrozsze zwierze na tym świecie zowie?

Dnia iednego do błazna król francuzki powie;

A on: Tyran z pomiędzy zwierząt roziuszonych,

A nikczemny podchlebca z grona ofwoionych.

NIEDZWIEDZIE. Δ

Gdy raz na posiedzeniu pewna się znajduje.

Rzecz: Prawda że teatr człowieka formuie,

Młodzież się bardzo kształci, i z tey to przyczyny,

Dosyć często w teatrze moie graią syny.

W których sztukach i rolach, inna pyta graią?

A pierwsza: w Telemaku niedzwiedzi udaią. (* *)

PYTANIE.

Czemuż onotę w postaci kobiecey malują?

Odpowiedź.

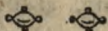
Bo iedni choć nie w cnocie, w kobiecie
guſtują.

DERWISZE I KACZKA.

Dway zakonni wędrownicy,
Staią w iedney raz ulicy,
Widząc przed chatką biedackę,
Która tłuſtą ſkubie kaczkę.
Natychniaſt oba klękaia,
Głową w ziemię uderzaia;
Kobieta ſtoi iak wryta,
Coż to znaczy? ich ſię pyta,
Jeden z nich tak odpowiada:
To ſtworzenie czcic wypada,
Bo ieſt miłym w oczach Bramy;
J dla tego my klękamy.

Jeſli

Jeśli masz prawdziwą wiarę,
Dasz tę kaczkę na ofiarę.
Jeftem biedną niemam chleba,
Chcąc żyć sprzedać mi ją trzeba.
Niech cię pieniądz nie uwodzi,
Bóg ci to setnie nadgrodzi.
Gdy tak biedną namawiaią,
Od niej co chcieli dostaią;
Porwawszy kaczkę uciekli,
I na wieczerzę upiekli. (*)

(*) Nie bayka to, nie!

FIRCYK I AKTOR, Δ

Fircyk (iak ich iest wielu, szydzących z
każdego,)

Pewnemu Aktorowi mówi dnia iednego:
Czemu się durniem robisz, gdy na scenie
staiesz ?

J z iakiey powiedz, błażna przyczyny
udaiesz ?

Z tey samey co i Pan; aktor mu odpo-
wie.

Coż ty gadasz; czy ci się pomieszało w
głowie ?

Rzekł na to modniś, tłumacz mi się ia-
śniey bratku.

Wiedz W Pan że to czynię z braku, nie-
doftatku.

Coż to znaczy? A aktor kończy temi
słowy:

Ja Panie z braku groszy, Pan zaś z braku
głowy.

Wstał Garbaty bardzo rano,
W tym go się tu zapytano,
Od ślepego z jednym okiem,
Który parzył zawsze bokiem.

Mój najmilszy przyjacielu,
Zalować cię jest w mym celu.
Ze ciężar tak wielki nosisz,
Nazbyt zrana się z nim spieszysz.
Odpowiedź Garbaty daie,
Więcey muwić z niem przeštaie.
Zem rano wstał lecz niezważam,
I to kilka kroć powtarzam.
Przekonywa mnie to iak naylepi,
Ze twe iedno Oko ieszcze spi,

< ORACZE I JOWISZ.

Posiał ieden na górze, a drugi na dole.
Rzekł pierwszy, pragnę deszczu; drugi,
fuszą wolę. Kiedy

Kiedy się więc z prośbami poczęli ro-
zwodzić,

Jowisz chcąc obu żądy obficie dogodzić,
Ustawicznie niziny suszył, gory moczył.
Przysło zbierać, aż każdy poznał, że
wykroczył:

Bo zboże traktowane w kontr swoiey
naturze,

Spaliło się w nizinie, wymokło na górze.

MĄDRY I GŁUPI.

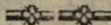
Nie nowina, że głupi mądrego przegadał,
Kontent więc, iż uczony nic nie odpo-
wiał,

Tem bardziey ieszcze krzyczeń przera-
żliwie począł;

Nakoniec zmordowany gdy sobie odpo-
czął,

Rzekł mądry, żeby nie był w odpowiedzi
dłużny:

Wiesz, dlaczego dzwon głośny? bo
wewnątrz jest próżny.

< DWA ŻOŁWIE.

Nie żałując sił własnych i ciężkiej fatigi,
Dwa żółwie pod zakładem poszły na
wścigi.

Nim połowę do mety drogi ubieżeli,
Spektatorowie poszli, sędziowie zasnęli.
Więc rzekła im iaskółka: lepiej się po-
godzić;

Pierwey, niżeli biegać, nauczcie się
chodzić.

< MYSZ I KOK.

Mysz, dlatego, że niegdyś całą książkę
zjadła,

Rozumiała, iż wszystkie rozumy posiadała.
Rzekła swym towarzyszkom: nędzę wa-
szą skrócę.

Spuście się tylko namnie, ja kota nawrócę.
Posłano więc po kota; kot zawsze gotowy
Nie uchybił minuty, stanął do rozmowy:
Za-

Zaczęła mysz exortę: kot iey pilnie słuchał.

Wzdychał, płakał: . . Ta widnąc, iż się udobruchał,

Jeszcze bardzicy wpadała w kaznodzieyski zapach.

Wysunęła się z dziury. A wtem ją kot złapał.

◀ POWIETRZE. *Ktòrem każdy żyje:*

Każdy smną żyje i we mnie ginie,

Zle bydz bezemnie, i zemną.

Dwa sobie skutki przeciwnie czynie,

Nie iestem rzeczą nikczemną.

Godne pochwały, oraz nagany,

Mam moie w świecie znaczenie,

Mną wszystkie żyją najpierwsze stany,

I nieme oraz stworzenie.

Nic nieuwiiając siebie w bawelne,

Jestem i życia i iadu pełne.

CZŁOWIEK I GLINA.

Człowiek nad inne stworzenie,
Znakomitszy swoim stanem,
Narzekał na przeznaczenie,
Czemu nie jest śwata Panem.

Stawa przed sąd z swoją sprawą
Wsparty dowodami temi,
Kto mnie wydarł moje prawo,
Dział mój między żyjącemi.

Równe im prawo posiadam,
Mam serca przymiotów tyle,
Pzecież i światem niewładam
I w nieszczęściu pędzę chwile.

Patrząc na szczęścia przybytek.
Bogacz we wszystko opływa,
Jemu wystarcza na zbytek,
A mnie na potrzebach zbywa.

Patrze

Patrzę na braci odrodnych,
Jak los z niemi robi dziwy,
Niezaszczęśliwym szczęścia godnych,
Lecz za co zdrajca szczęśliwy.

Tak narzekał rozdaśany,
Rospacz była już gotowa,
Spoyrzał na wazon gliniany,
I te czytał na nim słowa.

„Jestem gliniane naczynie,
„Różnicy z tobą nie czynię,
„I Choć ty znacznieysze plemie,
„Równieś wyszedł jak ja z ziemie,

„Przecież Gancarza nie łaię,
„Ze mnie taką postać daie,
„Patrzę na me Towarzysze,
„I spokojnie o nich słyszę.

„Jedne

„jedne służą do napoju,
„Drugie ozdobą pokoju,
„Inne kwiaty w sobie mieszczą,
„Z niemi się Boginie pieszczą.

„Inne piękne łączą gusta,
„MONARCOW stawiają Bufta,
„Ja choć nie jestem popłatne,
„Przecież mogę być przydatne.

„Tak ja poniżenie moje,
„Tą uwagą zaspokoie,
„Jak się wszystkie potłuczemy,
„Równemi sobie będziemy.

„W ten czas rzucone przed sklepem,
„Będziemy równym czerepem,
„Ztąd mnie przykrości ubywa,
„Ze zgón wszystkich porównywa.

G

Zmie-

Zmienił nieszczęśliwy zdanie,
Przestał na los swój narzekać,
Bo na takie porównanie,
Niepotrzeba długo czekać.

CIERPLIWOSC WSZYSTKO
ZWYCIĘZA.

Nie narzekay na niedole,
Pełen nieszczęścia Człowiecze,
Wiednie Róża, zółknie pole,
I strumyk ledwo się wlecze.

Lecz jak się pokaże wiosna,
Róża w pączki się rozwinie,
Nastąpi pora radosna,
I strumyk bystrzey popłynie.

Swiat się ustawicznie mieni,
Łańka, szczęście, i kochanie,
Tak jak pogoda w Jesieni,
Częstey podpada odmianie.

Na-

Na tor niepewney nadziei,
Slepy traf kółka obróci,
I po wskazaney kolei,
Los szczęśliwszy tobie z wróci.

Wnet pomyslny wiatr zawieie,
Wszystko swoją postać zmieni,
Wdzięczna wiosna się rozśmieie,
I łąka się zazieleni.

Strumyk popłynie potokiem,
Róża wyda kwiaty hoże,
Tak przeznaczone wyrokiem,
Ze bez ciernia bydź nie może.

Fortuna upadku bliska,
Swoją zawziętość natęży,
Nędza ciężarem uciska,
Cierpliwość wszystko zwycięży.

G₂

Róża

Róża w bukiet się rozwija,
W tym ma zgodność z naszą dolą.
Ze choć szczęście nam iej sprzyja,
Lecz ma ciernie co nas kołą.

Człek nędzą nie pokonany,
Miłym jest Niebu widokiem,
Na doświadczenie wskazany,
Walczy z przeciwnym wyrokiem.

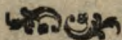
Jak Cedr na górze Libanu,
Wiatróm frogim się opiera,
Tak z nieszczęśliwego stanu,
Zwycięstwo stałość odbiera.

STAŁOŚĆ.

Rzuć okiem miły, Grzegorzu,
Jak tym okrętem na morzu
Miotają nadęte wały.
Oto zanurzony cały.
Znowu się na wierzch dobywa,
Lecz próżno pomocy wzywa:

Srogi

Srogi cios gniewnego Nota,
Warowne masy druzgota —
Noc ciemna, razi słuch tkliwy;
Ryk bałwanów przeraźliwy.
Gmin zatworżony truchleie,
Sternik ma ieden nadzieię:
Jąc się mężnie wiosel radzi,
W tym się ćma nocy przerzadzi.
Aż strachliwe ludzkie plemie,
Bliską zobaczyło ziemię.
Tak umysł stałego męża,
Choć się nań burza natęża,
Odporem stateczney cnoty,
Zrzuci iadowite groty.
Niech nań Niebo pryska gromem;
Doftoi pod nieszczęć łomem.

N A B O Ż N Y

POWIERZCHOWNIE.

Bernard sztucznie nabożny, sto Różańc
ców zmówił,

Y mnie o libertyństwo pobożnie obmówił?

Czemu? żem się nie krzywił ministernie

Czołem niebił o ławkę, przed kruchtą
nie klękał;

W post z olejem nie iadłem, a kiedy
zagrzmiało

Nie zawsze zwykłem mówić „ a Słowo
się stało!

Alem niezdarł biednego z fortunki szla-
chcica,

Nie wdzieram się z kąd cudza dzieli mnie
granica.

Pieniedzy nie mam w lichwie, a bliźnich
w pogardzie,

Nie pomogą różańce i posty Bernardzie,

Kiedy

Kiedy serce bezwstydnę, a czoło iak z
miedzi,

Nigdy z ehciwym zarobkiem pobożność
nie s edzi

Na co liczyé w tuziny i kopy pacierze,
A zdradzać przyiaciela, żyć z ludźmi
nieszczercze.

Zdobić ołtarze Boże w pamiętniki złote,
A gnębić słabą wdowę, lub zdzierać
sierotę.

Krzyż w ręku, a ludzkości prawa w po-
niewierce:

Bernardzie! świat na pozor, Bóg patrzy
na serce.

MODNIE UKSZTAŁCONY.

W niedalekim sąs edztwie Pani Podstolina
Wzór rozkochanych matek, na przyby-
cie Syna,

Co Kraiowe nauki poczytując za nic,
Model wielkich rozumu sprowadził z za-
granic.

Sprosiła w dom sąsiadów! Miła ucztą taką
Wyedukowanego widzieć iedynaka;
Co ledwie człowieczeństwa brał pierwszą
    iftotę,
Od pieluch iefzcze wróżył i rozum i cnotę,
Tak ten co z kaźdey pory dość zręcznie
    korzysta;
Mądrym wierszem okazał to! Panegiryfta.

ROZRUTNY.

Można wniesć z przykładów wielu,
Ze płacz idzie po weselu,
Nic statecznego na świecie.
Piotr co niedawno w karecie,
Lub wytwornym Dangła koczu,
Był podziwem ludzkich oczu.
W poczcie słuźaków dorodnych,
Y przyjacioł nowomodnych;
Ow pan, mędrzec, i dobrodzi,
Dziś sam ieden pieszo chodzi,

Tak

Tak to wiodąc wiek za wiekiem;
Szczęście dziwaczy z człowiekiem.
Początki złego znieznaczone:
Jak to było? powieść zaczęła:
Długo Piotr na los narzekał,
Niż śmierci tego doczekał;
Co złoto mieniając honorem,
Chciwym panoszył się zbiorem,
Ledwie się więc dorwał rządów,
Wolen od starych przesądów,
A nowéy przychylny modzie
Ku powadze i wygodzie
Zaczął dwor składać paradnie.
Co tylko ie, piie, kradnie,
Y co do złego, poduszczca,
Zbiegła próżniakow tłuszczca.
Rad Pan wszystkim; tak gust każe,
Coraz nowe Ekwipaże,
Y nowe codzien projekta.
Za poradą Architekta

Zra-

Zrucono dwór starodawny,
Co w nim niegdyś pradziat sławny,
Pełnił dla Ojczyzny prace:
Nowego kunsztu Pałace;
Dłonią Artystów ozdobne,
Pochłoneły wsie osobne.
Dom otwarty, codzień gala,
Každy gust Pański wychwala,
Dziwią się drukiem i usty,
Wierni kolledzy rozpusty.
A wespółnym losu igrzyskiem
Pan traci, ci zawsze z zyskiem,
Liczna biesiadników zgraia,
Wydatek coraz podwaja:
Pełno artystów w przedsienu,
Co przemysłem obdarzeni;
Za połączaną robotę
Odnoszą nagrody złote.
Nadto ofiary niewieście
Koszta pochlebców, a wreszcie.

Piwni-

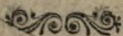

Piwnice, myślistwo, psiarnie:
Tym torem wsie poszły marnie.
Poszły miasta; a co więcej
Kilkakroć długa tyfięcy.
Które gdy Sąd płacić każe,
Y pałac, i ekwipaże,
Y dzielne z cugów romaki
Wziął z dłużników iaki taki.
W tym wierni stronicy owi,
Czuli kolledzy stołowi,
Co ich widok zysków nęci,
Nieodstępni asystenci,
Y rozpufty przyjaciele,
Nie namyslaiąc się wiele,
Gdzie który mógł, w owej chwili
Nagle wszyscy odstąpili.
Tak ten co niegdys, w dosycie
Zbytku, niebaczne wiódł życie;
Dziś w lichy chodzi opończy:
Natem się rozrzutność kończy.

* * *

S M I E R C.

Po wszystkich zakątkach ziemi,
Noga twa płąsa nad niemi;
Zwłoki Człowieka Filonie,
Niepomna o swoim zgonie.
Te plenne pól twych zarody,
Doliny, góry, i wody,
Zgnilizna ludzi sprawiła,
Świat cały ludzka mogiła.
Walą się dęby stuletnie,
Czas stary kosą swą zetnie
Jak iednodzienne róż kwiaty,
Wsie, Miasta Trony i chaty.
Zniszczył już lata i wieki,
Pełne w łup śmierci zasieki:
Ten tyran w mocy udzielny,
Filonie! tyś nieśmiertelny?
Zginiesz — lecz pomniy to przecie,
Chociaż już będzie po świecie;
Ze choć natura uftanie,
Bóg i twa dusza zoftanie.

REIESTR

Karta

<i>Dedykacya</i>	-	-	-	-	3.
<i>Przedmowa</i>	-	-	-	-	5.
<i>Docyelnika</i>	-	-	-	-	7.
<i>Do moich Rodzicow</i>	-	-	-	-	8.
<i>Kret, Miech Kowalski</i>	-	-	-	-	10.
<i>Worek i Pieniądze</i>	.	.	.	.	10.
<i>Wiatr, Młyn wietrzny</i>	-	-	-	-	11.
<i>Zołądek Cztowieka.</i>	.	.	.	.	11.
<i>Mappa</i>	-	-	-	-	12.
<i>Rozum</i>	-	-	-	-	12.
<i>Woda i Lud</i>	-	-	-	-	12.
<i>Diogenes</i>	-	-	-	-	13.
<i>Kitosyn i ubechala.</i>	-	-	-	-	15.
<i>Liszka</i>	-	-	-	-	17.
<i>Beben</i>	-	-	-	-	17.
<i>Skąpiec</i>	-	-	-	-	18.
<i>Do zrzodła</i>	-	-	-	-	18.
<i>Do złego Poety</i>	-	-	-	-	19.
<i>Awet</i>	-	-	-	-	19.
<i>Basia</i>	-	-	-	-	20.
<i>Phocian i Poseł Alexandra</i>	-	-	-	-	20.
<i>Okrueienstwa miłości</i>	-	-	-	-	21.
<i>Terno</i>	-	-	-	-	21.
<i>Malarz</i>	-	-	-	-	22.
<i>Sprzeczką</i>	-	-	-	-	23.
<i>Ostatnie słowa umierającego Biedaka</i>	.	.	.	.	23.
<i>Feż</i>	.	.	.	.	23.

R F I E S T R.

<i>Do Rozwalonego nadgrobka</i>	24.
<i>Ryba</i>	25.
<i>Młode i stare lata</i>	26.
<i>Dobra rada</i>	26.
<i>Moż pieniądze</i>	27.
<i>Fiskup i Chłop</i>	28.
<i>Kobak S. Janski</i>	29.
<i>Hendryk IV,</i>	29.
<i>Skutki Pochwały</i>	30.
<i>Rozmowa</i>	30.
<i>Poiedynek</i>	31.
<i>Wdzięczność</i>	32.
<i>Rachmistrz doskonały</i>	34.
<i>Kandiel</i>	33.
<i>Minister Hawbourgh</i>	34.
<i>Nadgrobek</i>	36.
<i>Dwie Głowy</i>	37.
<i>Dobry Pies</i>	37.
<i>Wielbłąd</i>	37.
<i>Prawa</i>	39.
<i>Do Skapca</i>	39.
<i>Do Dobrego Króla</i>	40.
<i>Do złego Króla</i>	40.
<i>Xiąc i Diabeł</i>	40.
<i>Dama i Malarz</i>	42.
<i>Chrabąszcz</i>	43.
<i>Do Lubiącego cudze Obiady</i>	43.
<i>Regularne życie</i>	44.
<i>Rak</i>	44.
<i>Omamienie</i>	45.
<i>Do mego przyjaciela</i>	45.
<i>Do -</i>	46.

R E I E S T R.

<i>Rzeźnik i Owca</i>	46.
<i>Do Piękną Panny</i>	47.
<i>Filander</i>	47.
<i>Wybór</i>	48.
<i>Prawdziwa Wolność</i>	50.
<i>Marcin</i>	51.
<i>Pan i Chłop</i>	51.
<i>Ibrahim</i>	52.
<i>Skąpiec i jego Służący</i>	55.
<i>Szczupak</i>	55.
<i>Zona</i>	56.
<i>Skorpion</i>	57.
<i>Tancmistrz</i>	58.
<i>Przestroga</i>	59.
<i>Firczyk i chłop</i>	59.
<i>Do Malarzy</i>	60.
<i>Zły Autor dramatyczny</i>	60.
<i>Nadgróda szczerości</i>	61.
<i>Panicz i kucharz</i>	63.
<i>Pies wściekły</i>	60.
<i>Muł i kon</i>	64.
<i>Przystowie</i>	66.
<i>Teon i Juliusz</i>	66.
<i>Wierność</i>	68.
<i>Osieł i Wół</i>	68.
<i>Matka dobra</i>	69.
<i>Wyżet, Lis i Ostrowidz</i>	70.
<i>Dwa Lwy w rozmowie</i>	72.
<i>Wierszopsis iakich mało</i>	73.
<i>Pytanie</i>	73.
<i>Rozpustnik</i>	74.
<i>Lekarz Lips</i>	75.

R E I E S T R.

<i>Kośnicza w lesie</i>	75.
<i>Dowcipna odpowiedź</i>	76.
<i>Rybak i Delfin</i>	77.
<i>Modna Gospodini</i>	78.
<i>Faskolka i Bocian</i>	78.
<i>Zycie ludzkie</i>	80.
<i>Kot</i>	80.
<i>Cerber</i>	81.
<i>Dobra Rada</i>	82.
<i>Różne sposoby zemsty</i>	83.
<i>Wyjątek z rozmowy</i>	84.
<i>Ja i Ty</i>	85.
<i>Król i Błazen</i>	87.
<i>Niedzwiedzie</i>	87.
<i>Pytanie</i>	88.
<i>Derwisze i Kaczka</i>	88.
<i>Fircik i Aktor.</i>	90.
<i>Oracz i Powisz</i>	91.
<i>Mądry i Głupi</i>	92.
<i>Dwa Zolwie</i>	93.
<i>Mysz i Kot</i>	93.
<i>Powietrze którem każdy żyje</i>	94.
<i>Człowiek i Glina</i>	95.
<i>Cierpliwość wszystko zwycięża</i>	98.
<i>Starość</i>	100.
<i>Nabożny powierzchownie</i>	102.
<i>Modnie ukrztatczony</i>	103.
<i>Rozrutny</i>	104.
<i>Śmierć</i>	108.

BADAŃ INSTYTUT
 BIBLIOTEK
 00330 Warszawa, ul. Nowy Świat 77
 Tel. 26-68-63

<http://pauze.org.pl>

lekki, cień próżny, który błąka się między niepewnością, y niebezpieczeństwem, y niknie.

Potęzną tę prawicę, która jednym skinieniem całyby świat w zruszyła, czyliż byś mógł wyciągnąć na tę tak znikomą istność - - - Ach! o to wielkość twoja zasłania mnie przed tobą. Jeżeli ulitowania twego niewart jestem, niegodzien jestem y gniewu twego, czyliż zapomnisz, że ja tylko proch jestem? - - - Zapewne pamiętać będziesz Panie na chwałę twoją? Czyliż nie jesteś Bogiem, który odpuszcza, który stworza, aby szczęśliwemi uczynił, który karze, aby zachował? Ty który jednym powianiem piorunujesz, Ty, który po burzach y nawałnościach unosisz się, którego wspaniałe czoło wznosi się nad nieba, a Nogi wspierają się na gróncie przepaści, słuchaj pokornego głosu mego, patrz na te ferce, które się kraie, patrz na ięk, y łkanie żalu mego, y zbaw nieszczęśliwego, - : 3

Q! dusze moja, oto nas wysłuchał.

F

3834

<http://rcin.org.pl>

F

3884